

See this
19 VII 70
perduoti bylą teismui

N U T A R I M A S

(perduoti bylą teismui)

Vilnius,

1970 m. rugpiūčio mėn. 11 d.

Valstybės saugumo komiteto prie LTSR MT tardymo skyriaus ypatingai svarbių bylų vyr. tardytojas majoras Budrys, išnagrinėjęs baudžiamosios bylos Nr. 296 medžiagą apie Statkevičiaus Algirdo, Jono s., padarytą visuomenei pavojingą veiką, numatytą Lietuvos TSR BK 68 str. I d., -

N U S T A T Ė:

1970 metų balandžio mėnesį Valstybės saugumo komitetas prie LTSR MT gavo pil. pil. Karoblio Stanislovo, Jeronimo s., ir Bonosiak Elenos Michailovnos pareiškimus apie tai, kad dirbantis Lietuvos TSR Vyriausioje valstybinio draudimo valdyboje pil. STATKEVIČIUS Algirdas, Jono s., eilės metų laikotarpyje savo bendradarbių tarpe vedė antitarybinę agitaciją, skleisdamas įvairius šmeižikiškus prasimanymus, žeminančius tarybinę politinę ir visuomeninę santvarką. Remiantis jų pareiškimais Valstybės saugumo komiteto prie LTSR MT tardymo skyrius 1970 m. gegužės mėn. 7 d. STATKEVIČIUI Algirdui, Jono s., iškėlė baudžiamąją bylą pagal nusikaltimo požymius, numatytus Lietuvos TSR BK 68 str. I dalyje.

(t. I, 1, 2, 3-7, 8-11)

Parengtinio tardymo eigoje buvo nustatyta, kad STATKEVIČIUS Algirdas 1966-1970 metais sukūrė ir rašomąja mašinėle atspausdino antitarybinio turinio kūrinį, pavadintą "Bendražmogiškumo manifestu", kuriame šmeižia tarybinę

valstybinę ir visuomeninę santvarką, niekina marksizmo-leninizmo teoriją ir jos autorius, tendencingai iš antitarybinių pozicijų nušviečia istorinius Tarybų valstybės sukūrimo bei gyvavimo faktus, diskredituoja Tarybinės vyriausybės ir Komunistų partijos vadovus.

Paminėtą kūrinių STATKEVIČIUS Algirdas parašė dviejuose variantuose. Pastarąjį variantą padaugino rašomąja mašinėle ir platino savo pažįstamų tarpe. Be to, "Bendražmogiško manifesto" antrojo varianto visą tekstą nufotografavo ir padarė fotonegatyvus dviejuose egzemplioriuose tikslu persiųsti į užsienį ir ten jį išleisti.

(t.I, l.32-44, 48-54, 126-132, 187-190, 229-231

t.II, l.1-117, 118-130, 186-195, 196-200)

Antitarybinį kūrinių STATKEVIČIUS Algirdas davė skaityti Ardzijauskui Juozui, Bielevičiui Jonui ir Vilniaus V. Mickevičiaus-Kapsuko vardo valstybinio universiteto dėstytojai Rickevičiūtei tikslu gauti jų atsiliepimus apie tą kūrinių.

(t.I, l.126-132, 187-190, 229-231)

1951 metais STATKEVIČIUS Algirdas buvo suimtas ir nu-teistas kaip fašistinės Vokietijos diversantas-parašiutininkas ir iki 1956 metų atlikinėjo bausmę įkalinimo vietoje. Atlikdamas bausmę ir vėliau, Statkevičius Algirdas sukūrė ir parašė visą eilę antitarybinio turinio eilėraščių, atspausdino juos rašomąja mašinėle keletą egzempliorių, sudarydamas rinkinį, juos nufotografavo, padarė fotonegatyvą ir ketino perduoti į užsienį. Prie paminėto eilėraščių rinkinio yra padarytas sekančio turinio priedas: "Nežinomų Raudonojo Fašizmo Imperijos Mirties Konclageriuose žuvusių bei dar išlikusių gyvų lietuvių-politinių kalinių eilėraščiai". Be paminėto rinkinio Statkevičius Algirdas parašė dar visą eilę antitarybinio turinio eilėraščių ir sudarė dar vieną jų rinkinį, pavadintą "Svečiu šiam pasauly viešiejau", atspausdino rašomąja mašinėle keletą egzempliorių ir vieną

iš jų davė skaityti savo pažįstamam Seikaliui Antanui.

(t.I, 1.32-44, 48-54, 55-57, 126-132, 137-138,
t.II, 1.1-117, 118-130, 134-144, 196-200, 203-210)

Be to, nustatyta, kad STATKEVIČIUS Algirdas eilės metų laikotarpyje savo bendradarbių tarpe vedė antitarybinę agitaciją, skleisdamas įvairius šmeižikiškus prasimanymus, žeminančius Tarybinę valstybinę ir visuomeninę santvarką,

tai yra padarė visuomenei pavojingą veiką, numatytą Lietuvos TSR BK 68 str. I dalyje.

1970 m. gegužės mėn. 11 d. kratos metu Statkevičiaus Algirdo bute buvo rasta ir paimta: antitarybinio turinio kūrinys, pavadintas "Bendražmogiškumo manifestu", dvylika to kūrinio sutrumpinto varianto egzempliorių ir jo fotonegatyvai, paminėto kūrinio juodraštinė medžiaga, eilėraščių rinkiniai ir kt. Tą pačią dieną Statkevičiaus Algirdo pažįstamo Ardžijausko Juozo bute kratos metu buvo rasti abu Statkevičiaus Algirdo parašyto "Bendražmogiškumo manifesto" variantai, sutrumpintojo varianto ir antitarybinio turinio eilėraščių rinkinio fotonegatyvai. Seikaliui Antanui bute kratos metu 1970 m. gegužės mėn. 11 d. buvo rastas ir paimtas vienas Statkevičiaus parašyto eilėraščių rinkinio "Svečiu šiam pasauly viešėjau" egzempliorius.

(t.I, 1.32-44, 48-54, 55-57, 126-132, 137-138,
t.II, 1.1-117, 118-130, 134-144, 186-195, 196-200)

Liudytojas Juozas Ardžijauskas parodė, kad jo bute rastus du antitarybinio kūrinio "Bendražmogiškumo manifesto" egzempliorius ir fotonegatyvus jam perdavė jo pažįstamas Statkevičius Algirdas 1970 metų pradžioje.

(t.I, 1.126-132)

Liudytojas Seikalis Antanas parodė, kad rastą pas jį eilėraščių rinkinį, pavadintą "Svečiu šiam pasauly viešėjau" jis gavo 1970 metų balandžio mėnesio pabaigoje, nuo savo

pažįstamo Statkevičiaus Algirdo, kuris jam sakęs, kad tie eilėraščiai yra jo kūrybos.

(t.I, l.137-138)

Liudytojas Bielevičius Jonas parodė, kad Statkevičius Algirdas davė jam skaityti jo parašytą antitarybinio turinio kūrinį, pavadintą "Bendražmogiškumo manifestu". Be to, A.Statkevičius, žinodamas apie tai, kad Bielevičiaus žmona yra austrė, turi Austrijoje giminių ir lankosi pas juos, prašė, kad jis per ją išsiųstų tą kūrinį į užsienį tikslu ten jį išleisti.

(t.I, l.187-190)

Liudytojai Bonosiak E.M., Ožeraitis V.J., Jakūnienė T.D., Lukoševičius J.P., Karoblis S.J., Filipavičiūtė L.V. ir Stasiulis S.P. parodė, kad Statkevičius Algirdas savo bendradarbių ir pažįstamų tarpe eilės metų laikotarpyje vedė antitarybinę agitaciją, šmeiždamas tarybinę tikrovę.

(t.I, l.153-156, 157-158, 159-160, 165-167, 172-176, 179-180, 198-200)

Atlikus kriminalistinę ekspertizę, nustatyta, kad antitarybinio turinio kūriniai "Bendražmogiškumo manifestas" yra atspausdinti rasta ir paimta Statkevičiaus bute "Groma" firmos rašomąja mašinėle, o paminėto kūrinio juodraščiai yra Statkevičiaus Algirdo parašyti.

(t.II, l.171-195)

Parengtinio tardymo eigoje kilo įtarimas, kad Statkevičių persekioja didybės manija ir ryšium su tuo 1970 m. birželio mėn. 12 d. nutarimu jam buvo paskirta stacionarinė teismo-psichiatrinė ekspertizė. Atlikus paminėtą ekspertizę buvo nustatyta, kad Statkevičius serga paranojaline psichopatija su didybės pervertinimo idėjomis bei epizodišėmis klausos haliucinacijomis ir yra nepakaltinamas. Pagal

psichinę sveikatos būseną Statkevičiui Algirdui yra reikalingas priverstinis gydymas specialaus tipo psichiatriinėje ligoninėje.

(t.I, l.240-241,243-244)

Indamas domėn tai, kad sutinkamai su Lietuvos TSR BK 12 str. Statkevičius Algirdas, Jono s., už padarytą visuomenei pavojingą veiką neatsako pagal baudžiamosius įstatymus, tačiau dėl jos pavojingumo jam turi būti taikytinas priverstinis gydymas, vadovaudamasis Lietuvos TSR BPK 357 str. 2 punktu, -

N U T A R Ė:

Baudžiamąją bylą Nr.296 dėl Algirdo STATKEVIČIAUS, Jono sūnaus, padarytos visuomenei pavojingos veikos pasiųsti Lietuvos TSR prokurorui dėl nukreipimo teisman.

VALSTYBĖS SAUGUMO KOMITETO PRIE LTSR MT
TARDYMO SKYRIAUS YPATINGAI SVARBIŲ BYLŲ
VYR.TARDYTOJAS

majoras

/S.BUDRYS

SUTINKA:

VALSTYBĖS SAUGUMO KOMITETO PRIE LTSR MT
TARDYMO SKYRIAUS VIRŠININKAS
pulkininkas

/E.KISMINAS/

VALSTYBĖS SAUGUMO KOMITETO PRIE LTSR MT
P I R M I N I N K A S

generolas majoras

/J.PETKEVIČIUS/